

Vii vel

April 2012

VELforbundet

NÆRMILJØMAGASINET - FOR DITT VEL - FRA DITVEL.NO

Styret

Styreleder

Martin Brynjulfsen, Troms

Nestleder

Mona Larsen-Asp, Oslo

Øvrige styre- og varamedlemmer:

Manfred Larsen, Akershus

Sigvard Laurendz, Aust- Agder

Irene Broholt, (Ansatt)

Anurag Sukla, Hedmark

May-Britt Christensen, Oslo

Styre og stell

May-Britt Christensen (født 1952)

Rasområdet på Torp Høymyr,
før utbedringen

LEDER

BEDRE FØRE VAR.....

Beboerne på Torpfjellet i Asker har helt siden begynnelsen av 1990 tallet påpekt og konstatert at det er rasfare i området. Ved flere tilfeller, senest i 2009, ødela steinsprang fra fjellet en terrasse. Nå har Asker kommune endelig tatt ansvar, og sikret fjellskrenten.

Den 23. august 2007 mottok tidligere Norges Velforbund (NVF), følgende E-post - sitat:
"Hei! I vårt relativt nye styre i Torp Høymyr Vel (Heggedal/Asker) har vi fått en sak å behandle om fjell-ras/sikring i vårt område. Kan dere opplyse om det finnes noen forsikringsform for vel-saker som vi kan "premie-betale" for, slik at skade/saksomkostninger ved event. Ulykker som f. eks. ras og trevelt i vei/fellesområde osv. er dekket?" Henvendelsen ble selvfølgelig behørig besvart.

Året etter mottok NVF nok en E-post fra Torp Høymyr Vel. Denne gang var det spørsmål om en juridisk betenkning bl.a. om hvem som egentlig har ansvaret for sikring av et rasfarlig område som en kommune selv har godkjent, regulert og lagt ut for salg som boligfelt (i 1993). Er det kommunen, eller er det den enkelte beboer?

NVFs juridiske partner – Kluge advokatfirma ANS – var relativt tydelig i sin konklusjon – kommunen har et særskilt ansvar når den som reguleringsmyndighet har ferdigregulert et boligområde som legges ut for salg, **nemlig å påse at sikring av farlige områder må være på plass før bygging og innflytting finner sted.**

Mer hørte man ikke om denne saken før de rasutsatte beboerne i februar 2011 av Asker kommune ble pålagt å sikre fjellet for egen regning (kostnad ca. 1,25 mill. kroner), og endog ble truet med dagsbøter. Senest i 2009 ødela steinsprang fra fjellet en terrasse.

Det var en riktig og god beslutning at Asker kommune forskutterte det rassikringen kostet, slik at tiltaket ble gjennomført før større ulykker kunne skje. Isolert sett kan man i en tid hvor man snur alle steiner for å få de kommunale budsjettene til å gå opp, innvende at 1,25 millioner er mye penger. Men i forhold til eventuelle konsekvenser er det en svært liten sum og en tilsvarende god forsikring.

En befaring året etter fastslo at fjellskrenten hadde behov for rassikring flere steder. Ordlyden i rapportene beskriver skrenten som «*svært usikker med tanke på nedfall av steiner og utglidning av mindre blokker og større ras. Sannsynligheten for at ytterligere nedfall av ras på gitt tidspunkt vil skade mennesker og materiell er stor*». Samtidig startet et svarteperspill om hvem som skulle dekke regningen. Formelt og juridisk sett er dette grunneiers ansvar – slik som Torp Høymyr Vel hadde registrert fra kommuneadvokaten. Etter hvert kom politikere, med ordføreren i spissen, på banen og mer enn antydte at de ville dekke kostnadene. Mulighetene for å få støtte fra Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE) på opp mot 80 prosent ble avgjørende for kuendingen.

En lignende sak i Bergen endte på tragisk vis. Beboerne i en husrekke på Hatlestad hadde helt siden byggingen på begynnelsen av 1970-tallet meldt om steinsprang fra skråningen på oversiden av bygningene. Steinene traff veien uten å forårsake materiell skade eller personskade, og kommunen satte opp rasfareskilt. Det ble også satt opp en primitiv rassikring i området. På tross av gjentatte advarsler fra beboerne om faren for ras, sikret ikke kommunen området ettersom sikring mot rasfare generelt altså er grunneiers ansvar. Kommunen sendte pålegg om rassikring til grunneier uten å få svar, og saken ble aldri fulgt opp. 14. september 2005 kom raset. Raset av gjørme og stein drepte tre personer, såret syv og fordrev mange flere, da det traff fem rekkehus klokken halv ett om natten. De materielle skadene var store. De menneskelige tapene uerstattelige. Også raset som gjorde at en boligblokk i Ålesund kollapset, og to mennesker døde i 2008 satte rassikring av boligområder på dagsordenen.

Uten sammenligning for øvrig, er det mye bedre å være føre var og gjøre de nødvendige grep for om mulig å forhindre et ras med tragisk utfall. Asker kommune fortjener honnør for til slutt å ta forholdsregler. Saken har trolig fortsatt stor interesse, da vi nesten daglig blir informert i media om alle rasulykkene som herjer i vårt land, om ansvaret for rassikring og hvem som skal betale, de personlige tragediene mv. Sjelden kan man rapportere om "happy ending" i slike saker, det kan man derimot i dette tilfelle. Kanskje nettopp på grunn av bl.a. Torp Høymyr Vels og beboeres kontinuerlige engasjement. Noe til etterfølgelse for andre vel som er utsatt for ras i vårt ellers så steinfylte og rasutsatte land?

Håkon S. Ruud

JENTE 2 ÅR FIKK KRANIEBRUDD ETTER FALL FRA LEKEAPPARAT

Rett før påske pådro en jente på to år brudd på hodeskallen med påfølgende hjerneblødning. Ulykken skjedde på et usikret lekeapparat ved en barnehage på Namnå i Grue kommune i Hedmark.

7.000 alvorlige skader

Årlig skades ca. 7 000 barn alvorlig under lek i lekeapparater. Alle disse skadene er så alvorlige at de krever medisinsk behandling på legevakt eller sykehus. Av disse 7000 årlige skadene er 54 % hodeskader. Går vi ut fra at lekeplassen er i bruk 6 måneder i året innebærer dette at det daglig skjer nesten 40 alvorlige ulykker. Av disse er over 20 hodeskader. Går vi ut fra at det er ca 35 000 lekeplasser i Norge vil din lekeplass ha en alvorlig ulykke hvert femte år. I tillegg kommer flere titalls tusen mindre skader som plastres, pleies og trøstes i hjem og barnehage.

Ansvar

Alle som eier, har satt opp eller har driftsansvar for lekeplasser, har også et lovpålagt ansvar for å føre tilsyn med at sikkerheten på lekeplassen blir ivaretatt på en tilstrekkelig måte.

I regelverket stilles det krav til at eier skal føre et løpende visuelt tilsyn med området. Videre stilles det krav om at det skal gjennomføres et regelmessig funksjonsettersyn av lekeapparatene. Til slutt stiller regelverket krav om at det skal gjennomføres et årlig hovedettersyn av lekeapparatene. Dette ettersynet skal utføres av en person som er kvalifisert for denne oppgaven. Det finnes ingen godkjenningsordninger for lekeapparater eller lekeplasser. Det er heller ikke noen offentlig kontrollordning for lekeapparater.

“Velforeninger” har ansvar for 20 000 lekeplasser

VELforbundet organiserer landets velforeninger, grendelag, huseierforeninger og andre typer beboerorganisasjoner som arbeider med nærmiljø saker. Til sammen har velbevegelsen driftsansvar for anslagsvis 20 000 lekeplasser som befinner seg i folks bomiljø. Dette gjør velbevegelsen til den klart største aktøren på dette saksområdet i Norge. Dette gjør at spørsmål knyttet til “lekeplasser” er et sentralt arbeidsområde for VELforbundet. VELforbundet besitter derfor noe av Norges fremste ekspertise på dette området. Våre fagpersoner har vært engasjert av myndighetene under utarbeidelsen av regelverket på området. De har bistått politiet i saker etter alvorlige ulykker og vi har et omfattende opplæringsprogram innenfor saksområdet.

Kompetanseregister

Våre fagpersoner har vært sentrale nøkkelpersoner i opprettelse av ordningene for sertifisering av personer som tilbyr hovedettersyn av lekeplasser. Personer i VELforbundet har vært sertifisert av Det Norske Veritas, Norsk Sertifisering og Norsk Akkreditering. Men VELforbundet har valgt å stå utenfor de ordninger de selv var sentrale i opprettelsen av. VELforbundets begrunnelse for dette er at man i utgangspunktet og prinsipielt ønsket en sertifiseringsordning for “lekeplasskontrollører” som er uavhengige av produsenter og selgere av lekeapparater. Fokuset mot det eksisterende avhengighetsforholdet mellom produsenter og selgere av lekeplassutstyr, og de som skulle kontrollere dette (som resulterte i en økende prisgalopp på varer og tjenester innen saksområdet), medvirket til at Det Norske Veritas høsten 2010 trakk tilbake og avviklet sertifiseringsordningen for lekeplasskontrollører.

VELforbundet oppretter derfor nå et eget **kompetanseregister** over personer som tilfredsstillers forskriftenes krav til faglig kompetanse, habilitet og uavhengighet for kontroll av lekeplasser.

MOMSFORENKLING — ELLER IKKE?

Rett før påske sendte Kulturdepartementet ut en pressemelding som skulle innebære forenklinger for de som søker om kompensasjon for sine momskostnader. For VELforbundet og våre medlemmer gir forenklingen, så langt vi kan se, dessverre liten eller ingen virkning. Vi tror dette vil være det samme for andre organisasjoner som også søker om momskompensasjon etter dokumentert modell.

Hovedproblemet med dagens ordning er, etter vår oppfatning, knyttet til de organisasjoner som velger å søke momskompensasjon etter "dokumentert modell".

For strenge krav for lokalforeninger

Vi mener kravene som er nedfelt i forskriftens § 18, Lokal- og regionalleddets oppgaver og plikter etter dokumentert modell, er alt for strenge. Slik regelverket er i dag rammer dette spesielt små lokale og regionale foreninger. Dette er sannsynligvis de foreningene som har mest bruk for de midlene de kan få gjennom sine kompenserte momskostnader.

Kartlegging av kostnader

VELforbundet har foretatt en kartlegging av hvilke revisjonskostnader en enkelt forening kan forvente å bli påført ved å søke om momskompensasjon etter dokumentert modell. Resultatet av våre undersøkelser viser at den enkelte lokale forening kan forvente å måtte betale mellom 6.000 og 8.000 kroner for å få gjennomført den pålagte revisorkontrollen av en registrert eller statsautorisert revisor, slik kravet er i forskriftens § 18. Dette uavhengig av om foreningen søker gjennom sitt nasjonale organisasjonsledd eller søker direkte. Ved å legge til rette slik at alle lokale foreninger kan benytte en felles revisor, engasjert av sentrallet, kan kostnaden reduseres ned mot ca. 5.000 kroner pr. forening. Men ved å benytte en felles revisor som kontrollerer alle lokale søkere, påføres sentrallet betydelig merarbeid.

Små foreninger får ikke momskompensasjon

Legger man til grunn tildelingen for 2011, med en avkortning på 49 %, måtte den enkelte lokale forening ha hatt momsutlegg til drift på minst 16.000 kroner for året 2010 for at det overhode skulle være lønnsomt å søke om momskompensasjon. Dette tilsvarer at den enkelte lokale forening har driftskostnader som er kompensasjonsberettiget på ca. 80.000 kroner.

Ut fra kravet til kontrollhandlinger som er nedfelt i forskriftens § 18 mener vi at dagens regelverk helt klart rammer små lokale foreninger uforholdsmessig hardt. For å forsøke å redusere kostnadene og forenkle arbeidet for de foreningene som søker om momskompensasjon gjennom VELforbundet, har vi utviklet et eget WEB basert dataprogram. Programmet bidro til at VELforbundet klarte å redusere de lokale foreningers kostnader til revisorkontroll. Men fortsatt utgjør revisorkostnadene en så stor utgiftspost at de aller fleste lokale foreningene ikke ser det som lønnsomt å søke om momskompensasjon.

VELforbundet krever revisorfritak for små lokale foreninger

Ønsker departementet å forenkle muligheten for å kunne søke om momskompensasjon bør kravet om revisorkontroll slik som beskrevet i forskriftens § 18 oppheves. Eventuelt bør det være slik at lokale eller regionale foreninger som har omsetning på mindre enn for eksempel 500.000 kroner slipper revisjonskravene som er fastsatt i § 18.

Myndighetenes kontrollmuligheter

Ved å benytte programmet, som VELforbundet har utviklet for å søke om momskompensasjon, mener vi at myndighetene kan ha minst like god kontroll med foreninger som ligger under en fastsatt grense for fritak fra revisjonsplikten, som de foreninger som har en omsetning som vil kreve revisorkontroll. Programmet er slik innrettet at alle bilag som inngår i søknaden om momskompensasjon er tilgjengelig for myndighetene og kan således enkelt kontrolleres av for eksempel Lotteri- og stiftelsestilsynet. Med mindre myndighetene lempet på kravene i § 18 vil de minste lokalforeningene, med lavt søknadsgrunnlag, reelt være avskåret fra å søke om momskompensasjon etter dokumentert modell. Dette er også foreninger som i stor grad benytter dugnad og frivillig deltakelse som en viktig innsatsfaktor i sin virksomhet.

Kommunerevisjon

Når det gjelder regelendringen som innebærer at det kan benyttes kommunerevisorer til kontroll av søknader om momskompensasjon går vi ut fra at dette også er en tjeneste som det må betales for av den enkelte søker. Med mindre departementet "instruerer" kommunerevisoren om at den tjenesten skal være gratis, vil skjevheten i systemet fortsatt være uendret. VELforbundet forventer at ordningen for å benytte kommunerevisjonen blir lik i alle kommuner og at det ikke bare blir et tilbud som kan benyttes i "rike" kommuner. Vi forutsetter også at alle organisasjoner som kvalifiserer til å søke om momskompensasjon må behandles likt i alle kommuner.

VELforbundet har hatt møte med Lotteri- og stiftelsestilsynet hvor vi har presentert det WEB baserte programmet vi har utviklet for å søke om momskompensasjon. Programmet kan med små tilpasninger tilrettelegges slik at det kan benyttes av alle som søker om momskompensasjon etter dokumentert modell. Programmet vil gi myndighetene en unik mulighet til å føre kontroll med alle som benytter dette. Etter vår oppfatning vil det også kunne åpne muligheten for å lempe på kravet til revisorkontroll av lokale og regionale organisasjonsledd.

Hjemmesider—web-sider

ÅPNE LØSNINGER ER LØSNINGEN

Benytt åpne programløsninger og ikke vær avhengig av andre for at hjemmesiden skal fungere

VELforbundet har mottatt flere henvendelser fra velforeninger om sine erfaringer med sine hjemmesider, bl.a. Velnett.no.

Bakgrunnen for henvendelsene har vært at løsningene ikke har fungert som forventet og at de ikke kunne benytte sine hjemmesider.

Opprinnelig tilhørte Velnett Norges VELforbund, men ble kjøpt opp av Vellenes Fellesorganisasjon etter at Norges Velforbund gikk konkurs i 2010. Nå er også firmaet som utviklet og har driftet Velnett konkurs. M.a.o. var dette en "lukket" løsning, og man var prisgitt kun en leverandør.

VELforbundet kan nå tilby alle velforeninger flere ulike løsninger for hjemmesider. Alle disse er løsninger som i sin helhet bygger på åpne programløsninger og som foreningen helt og holdent eier selv.

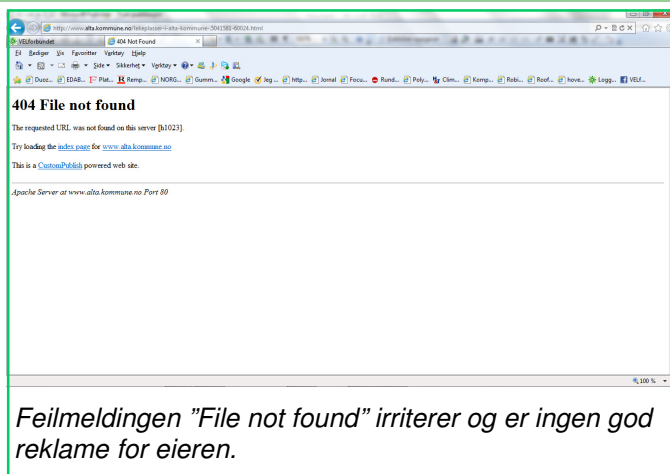
Uansett hva som måtte skje i andre organisasjoner og datafirma vil dere (foreningen) ha full kontroll og eiendomsrett over hjemmesidene deres.

VELforbundet benytter kun åpne og lisensfrie programløsninger i oppbyggingen av hjemmesider. Dette gjør at dere slipper å betale årlige lisenser for de programkomponentene som inngår i vår standard hjemmesideløsning for velforeninger. Dette gjør at kostnadene med en hjemmesideløsning for velforeningen er svært lav. Man slipper altså å gå i "Velnett-fella".

VELforbundet har registrert at enkelte aktører tilbyr hjemmesider gratis. Alle tilbud som er for gode til å være sanne har som regel en bakside. Å tro at det finnes firma som driver med hjemmesider og WEB-utvikling uten å generere kostnader, er som å tro på julenissen. Kostnaden med utviklingen og driften av Velnett var i følge Norges Velforbunds bostyrer i overkant av 4 millioner. Fordeles denne kostnaden på aktive brukere av Velnett blir kostnaden ca. 100.000 kroner pr. forening.

VELforbundet kan heller ikke tilby helt gratis hjemmesider. Men vår løsning er svært rimelig fordi vi benytter kun åpne og lisensfrie programmer. I tillegg til selve utviklingskostnaden og opprettelsen av en forenings hjemmesider kommer det også kostnader knyttet til leie av plass på server til hjemmesidene, samt kostnader knyttet til domene-navn. VELforbundet tilbyr også kurs i drift av hjemmesider for velforeninger. Mer om dette og flere opplysninger om våre WEB-tilbud, se "Vi i vel" nr 1/12 eller ta kontakt med oss for en pakkeløsning.

Ikke gå i "Velnett-fella", velg en hjemmesideløsning dere selv har kontroll over.

ILLUSTRATØR UTEN FAST LØNN

Er det noen der ute som kunne tenke seg å hjelpe VELforbundet med å lage illustrasjoner til oss. Vi vet at det er mange der ute som har et godt tak på tegneblyanten og liker å tegne. Har du dette som "hobby" er VELforbundet interessert i å komme i kontakt med deg. Vi stiller ingen store kunstneriske krav. Kunne du tenke deg å være en ressursperson og bidra med litt dugnadsinnsats hører vi gjerne fra deg.

Klarer vi å få finansiering på prosjekter hvor vi trenger illustrasjoner vil det selvsagt "dryppe" litt på deg!

TAUSHETSPLIKT OG INNSYNSRETT

Taushetsplikten gjelder både evt. ansatte og tillitsvalgte i velforeningen. Personlige opplysninger som en får kjennskap til gjennom styrearbeidet, skal man holde tett med!

I det daglige styrearbeid i velforeninger berøres sjelden spørsmål om taushetsplikt og innsynsrett. Men vi har erfaring for at dette likevel er problemstillinger som dukker opp fra tid til annen. Så vel for styremedlemmene, men også for medlemmene som er opptatt av hva de kan kreve innsyn i og eventuelt hva de kan forvente blir beskyttet av vanlige etablerte regler om taushetsplikt.

Taushetsplikt

Reglene om taushetsplikt er i hovedsak innført for å beskytte enkeltpersoner mot at personlige opplysninger spres på en uheldig måte. I det daglige er det bestemmelsen om taushet vedrørende noens personlige forhold som har størst interesse. Velforeningen kan sitte inne med og får kjennskap til mange opplysninger om enkeltpersoner. Styret behandler oftest saker som berører lokale forhold. I disse sakene kan det meget lett forekomme at sensitive personopplysninger blir fremlagt. Enkelt saker kan ha sin begrunnelse f.eks. i familiære forhold eller sykdomsforhold som vedkommende medlem selv sagt ikke vil skal spres, men som er nødvendig å legge frem for styret.

om en persons utdanning, arbeid og økonomi antas også å være beskyttet av de normale og etablerte taushetsreglene. Dersom opplysninger blir gitt frivillig i fortrolighet til de tillitsvalgte vil dette kunne skjerpe kravene til taushetshåndteringen. Hvis de tillitsvalgte ikke opprettholder taushet på disse områder, vil dette skade tillitsforholdet mellom medlemmene og styret, med den følge at nødvendige opplysninger ikke blir gitt i neste runde.

Det er ikke bare opplysninger vedrørende medlemmene som er taushetsbelagt. Hvis styret får kjennskap til forhold vedrørende ektefeller og husstandsmedlemmer for øvrig er også dette forhold styremedlemmene

Taushetsplikten gjelder for så vel eventuelt ansatte som andre tillitsvalgte i velforeningen (komitéer og utvalg). Reglene gjelder ikke bare styremedlemmene. Taushetsreglene omfatter altså alle som er valgt av generalforsamlingen til forskjellige komitéer og utvalg i velforeningen.

Ikke all informasjon som en tillitsvalgt eller ansatt får kjennskap til om velforeningen eller om noens personlige forhold er underlagt taushetsplikt. Det er bare opplysninger som han eller hun har fått kjennskap til i forbindelse med sin funksjon eller arbeidet i velforeningen som vedkommende plikter å bevare taushet om. Opplysninger om noens personlige forhold som en tillitsvalgt har fått på annen måte enn gjennom sitt verv i velforeningen er normalt ikke underlagt taushetsplikt. Men alminnelig folkeskikk kan på den annen side sette grenser for hva man bringer videre.

Det normale er at opplysninger om "noens personlige forhold" skal det bevares taushet om. En rekke opplysninger om personlige forhold er følsomme. Den vesentligste betydning har taushetsreglene når det gjelder forhold som knytter seg til personens helse, karakter, familieforhold osv. Opplysninger

ne må bevare taushet om. Klager som blir fremsatt mot beboere i velforeningen må de tillitsvalgte også være forsiktig med å spre. Det er ingen grunn til at en klage på f. eks. husbråk, narkotikabruk eller prostitusjon skal tilflyte andre enn de som må kjenne til dette for å behandle saken. For det første kan man aldri være helt sikre på om denne type informasjon er korrekt, og for det andre bør den eller de det gjelder alltid ha mulighet til å ta en klage til følge uten at innholdet av klagen skal gjøres alminnelig kjent.

Kan f.eks. en oppsigelsessak grunnet vesentlig mislighold avgjøres uten at det kommer til rettssak, bør styrets medlemmer sørge for at sensitive opplysninger som var grunnen til oppsigelsen forbli ukjent for andre enn de det gjelder.

Taushetsplikten gjelder til evig tid. Den ansatte eller tillitsvalgte plikter å bevare taushet om det de har fått kjennskap til i sitt virke for velforeningen, også etter at tjenesten eller arbeidet er avsluttet. Det finnes ingen tidsgrense for taushetsplikten, men dersom opplysningene blir allment kjent eller det åpenbart ikke lenger er noen grunn til å bevare taushet om opplysningene, vil brudd på taushetsplikten ikke kunne bli fulgt opp. **(fortsettelse side 7)**

INNSYNSRETT

Fortsettelse fra side 6...

Taushetsreglene er i første rekke gitt for å beskytte beboerne og medlemmene i nærmiljøet. Fra tid til annen får vi inntrykk av at styremedlemmene selv er interessert i å bevare taushet om saker som styret har behandlet. Det er ikke meningen at reglene om taushetsplikt skal benyttes til å beskytte styremedlemmene fra medlemmenes innsyn i styresaker. Når det er sagt er det selvsagt slik at styret må nekte innsyn i styresakene som følge av taushetsplikten.

Innsynsrett

Noen alminnelig innsynsrett foreligger ikke for medlemmer i frivillige foreninger. Det gjelder ikke noe offentlighetsprinsipp i velforeninger. Styret står derfor juridisk sett fritt til å nekte innsyn i styreprotokollen. Under ingen omstendigheter bør styret stille hele protokollen til rådighet for et interessert medlem.

Det vil alltid være enkelte saker i protokollen som overhode ikke skal meddeles eller vises andre enn de som er undergitt taushetsplikt (dvs. styret og evt. utvalgsmedlemmer).

Men styret bør være villig til å la medlemmene kunne få en kopi eller utskrift av særskilte saker som det anmodes om. Medlemmene bør alltid få anledning til å gjøre seg kjent med eller få kopi av saker som vedrører han eller henne selv. Hemmelighold av dette vil bare skape unødig mistenksomhet. Nøkkelen her vil være hvordan selve protokollen utformes. En "ren" vedtaksprotokoll vil være å foretrekke. Men selve saksgrunnlaget hvor de sensitive opplysningene fremkommer, må ikke utgis.

Styret i velforeningen bør, for å imøtekomme medlemmenes informasjonsbehov, vurdere å gi korte nyhetsbulletiner om hva styret i laget har oppe til behandling, og hvilke vedtak som fattes i saker av almen interesse. Dette vil skape engasjement og fornyet interesse for velforeningens drift.

Hva gjelder taushetsplikt i borettslag og boligsameier, kompletteres disse bestemmelsene i lovverket for de respektive boligsammenslutninger, ref. *Lov om borettslag* og *Eierseksjonsloven*. Dvs. en klar presisering av ansvar og eventuelle sanksjoner.

**EKSEMPEL PÅ TAUSHETSERKLÆRING
FINNER DU PÅ: WWW.dittvel.no**

SMÅTT OM STORT - Nytt fra by og land

Lyefjell vellag lover 1 500 kr for å ta syndarane.

1 500 kroner i dusør lover Lyefjell vellag til den som kan oppklare hærverk rundt om på byggfeltet. Nye buss-skur har blitt knuste, berre glassplintane står att i rammene. Også glas i levegger har blitt pulverisert.

– Plakaten der det vert love dusør, har hengje ei tid på vellaget si oppslagstavla i Prix-butikken, seier Reier Carlsen, leiar i Lyefjell vellag. – Så langt har vi ikkje fått nokon respons, og vi har heller ingen spesielle i kikkerten. Men vi trur det er lokale ungdommar som står bak hærverket.

Bakgrunnen for utspelet frå vellaget er auka hærverk på Lyefjell. Vellaget har meldt saka til politiet. Bjørn Søyland, politioverbetjent ved Time lensmannskontor, seier at saka er registrert, men dei har ikkje nokon gjerningsmann. Politiet er interessert i alle tips om saka.

– Vert ikkje gjerningspersonane tekne, kan vi ha dette gåande i det uendelege, seier Carlsen som ikkje finn seg i at nærmiljøet på Lyefjell vert prega av forsøpling og forfall.

Fleire buss-skur er knuste - eitt av dei er like ved barneskulen. Alt av glas er knust. Det er fortvila at folk ramponerer det som i utgangspunktet er tenkte som flotte tiltak for oss som bur på feltet.

— 0 —

NYE REGLER OM EGENVAKTHOLD

I 2011 trådte endringer i Lov om vaktvirksomhet i kraft som skjerpet kravene til opplæring, vandel og kontroll av personer som skal jobbe som vektere. Fra 1. april 2012 gjelder også de nye reglene om egenvakthold. Ordensvakter må heretter leies inn fra godkjent vaktelskap. Disse bestemmelsene kan omfatte større arrangementer som velforeninger arrangerer og hvor det er grunn til å anta at det forventes ordensmessige problemer.

Hvis velforeningen får pålegg om slikt vakthold er det viktig å ha med i avtalen med vaktelskapet at de "bekrefter å ha de nødvendige tillatelser til å drive ordensvaktjeneste, at ansatte som benyttes har gjennomgått og oppfyller de krav til opplæring og vandel som kreves i Lov om vaktvirksomhet og tilhørende forskrifter."

Unntak i loven

I loven er det gjort unntak til kravet til å benytte godkjente vektelskaper til flere typer aktiviteter/ arrangementer som det er vanlig at velforeninger har. Disse unntakene er:

- nabohjelp eller lignende vederlagsfritt forebyggende oppsyn med egne verdier,*
- tenester som utøves på mindre arrangementer der det ikke forventes ordensmessige problemer, og*
- tenester som i hovedsak er innrettet for å ivareta servicehensyn, som vaktmestertjeneste, vilkårspareringsvakt, resepsjons- og portnertjeneste, bartender- og garderobetjeneste, ryddehjelp, innslippkontroll og annen veiledende vertsfunksjon.*

Ved slike aktiviteter/ arrangementer kan velforeninger fortsatt benytte egenvakthold.

Dersom det foreligger pålegg fra politiet om at en virksomhet skal ha ordensvakter, er dette vaktvirksomhet.

KAN VI FORTSETTE MED EGENVAKTHOLD?

For å få tillatelse til å drive egenvakthold må vakter ansatt av eller f.eks. tilknyttet et spillested utgjøre en egen avdeling av driften, og alle involverte i driften må ha tilfredsstillende vandel. Dette betyr at spillesteder som opererer med frivillige ordensvakter kan fortsette med dette, såfremt spillestedet søker sitt lokale politidistrikt om godkjenning til fortsatt egenvakthold.

Spillesteder som ikke ønsker å fortsette med egenvakthold når loven trer i kraft 1.april 2012, må leie inn et godkjent vaktelskap til å utføre ordensvaktjenesten.

**HAR DU HUSKET Å BETALE
KONTINGENTEN?**

HØYSESONG FOR LUFTIGE HAGESVEV

Flere unger på trampolinen samtidig er skummelt.

Trolig har antall trampoliner i norske hager oversteget 110 000, og i løpet av sommersesongen må mellom 5 og 6000 barn til legevakta med skader.

- Det er bedre å være føre var. Foreldre bør ikke plassere ungene på trampolinen og la dem seile sin egen sjø. Flere unger på trampolinen samtidig er skummelt. Foreldrene bør føre tilsyn med hva som foregår, sier generalsekretær Knut Enger til Vi i vel.

Farlig med salto

De alvorligste registrerte skadene er albuebrudd, men den største risikoen ligger i faren for alvorlige nakkeskader ved utføring av salto på trampoline. Derfor advarer Enger mot gjennomføring av salto på trampoline.

- Dette henger nok sammen med resultatene i studien som St. Olavs hospital har gjennomført tidligere, sier Enger.

St. Olavs hospital har studert 556 tilfeller av trampolineskader i Trondheim over en fireårsperiode for noen år siden. 14 prosent av skadene var så alvorlige at vedkommende måtte legges inn på sykehuset. Farene er trolig de samme i dag som den gang.

- De vanligste skadene er forstuet ankel og forstuet nakke. Mange av dem som får nakkeskader har prøvd seg på salto, men landet på hodet. De vanligste brudene er i albue og underarm, uttalte assistentlege Mona Nysted den gang.

Flest skader oppå trampolinen

De fleste skadene skjer fordi det er flere personer på trampolinen samtidig, og det er særlig økt risiko når disse personene har ulik vekt.

Hovedvekten av skadene skjer dermed oppe på selve trampolinen, ved feillanding på duken eller sammenstøt med andre.

De fleste pasientene er i aldersgruppen 10-15 år, men det er også skadetilfeller blant barn helt ned i 3-4 års alderen.

De hyppigste skadene er i hånd, albue, skuldre, nakke, knær, ankler og tær, samt noen sårskader. Skadene kan være alt fra vridninger til kompliserte brudd. Den hyppigste bruddskaden oppstår i albueregion og det er registrert en del alvorlige albuebrudd.

Riktig bruk av trampolinen er særs VIKTIG!

SUNT, MEN FARLIG:

Generalsekretær i VELforbundet, Knut Enger, mener det er all grunn for foreldre til å følge med når barna lufter seg på trampoline. Husk sikkerhetsnett!

Vår og sommer er høysesong for utplassering av trampoliner. Det befinner seg som sagt et stort antall trampoliner rundt omkring i norske hager, og det skjer stadig ulykker.

Trampoliner faller inn under reglene i produktkontrollloven, som stiller krav til at produkter ikke skal medføre helseskade. Det betyr blant annet at produsenter og importører skal levere trampoliner med god polstring av kantene, gode fjærer, tilfredsstillende stålqualität, monterings- og brukerveiledning m.m.

Produktkontrollloven gjelder også for foreldre, beboersammenslutninger, velforeninger, barnehager og andre som setter opp trampoliner. De har ansvaret for at trampolinene er montert etter bruksanvisning, at de får en trygg plassering på et ufarlig underlag og at bruken skjer i samsvar med brukerveiledningen. Dette gjelder uavhengig av om trampolinen plasseres på privat eller offentlig grunn. De som setter opp trampoliner har også ansvar for vedlikeholdet.

Konklusjon

De fleste skadene skjer fordi det er flere personer på trampolinen samtidig, og det er særlig økt risiko når disse personene har ulik vekt. Hovedvekt av skadene skjer dermed oppe på selve trampolinen, ved feillanding på duken eller sammenstøt med andre.

Så langt er det kun registrert få alvorlige nakkeskader, men det rettes en advarsel mot gjennomføring av salto, da det gir en risiko for nakkeskader.

Fortsetter side 10...

SIKKERHETSTIPS FOR TRAMPOLINER

Fortsettelse fra side 9..

For å begrense skadetallene anbefaler DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) at disse enkle sikkerhetstipsene for trampoliner følges:

Sikkerhetstips for montering og bruk av trampoliner

1. Les bruksanvisningen før montering og monter i henhold til denne
2. Kontakt forhandleren hvis du er i tvil om hvordan bruksanvisningen skal forstås
3. Sjekk og test trampolinen etter montering. Sørg for at stropper, fester og kantpute er forsvarlig montert
4. Ha god plass over og rundt trampolinen og sørg for å plassere den på et plant underlag, helst med noe støtdempende effekt.
5. Fest trampolinen til underlaget hvis det er fare for at vinden kan ta tak i den
6. Voksne bør vurdere ferdighet og følge med når barn hopper
7. Definer klare regler for antall barn samtidig på trampolinen. Det ideelle er kun én. Vær oppmerksom på at faren for skader øker med økende antall personer på trampolinen samtidig og særlig ved ulik vekt mellom deltagerne
8. For å forhindre at barn bruker trampolinen når voksne ikke er tilstede, bør den dekkes til med en presenning når den ikke er i bruk
9. Husk ettersyn og vedlikehold av trampolinen. Sjekk fjærer, kantpute etc. før bruk

Unngå å hoppe på trampolinen når den er våt
Vær oppmerksom på at salto på trampoline, kan medføre en stor risiko for alvorlige nakkeskader

- Sjekk trampolinen

Denne advarselen står å lese på JumpKing-trampolinene

UNIVERSELL UTFORMING AV UTEOMRÅDER

En Norsk Standard for universell utforming av opparbeidete uteområder skal bidra til at alle kan ta del i utendørsaktiviteter, friluftsliv, rekreasjon og sosialt samvær. Standarden omfatter uteområder i tilknytning til bygninger og anlegg, grønnsstruktur, natur- og friluftsområder og samferdselsanlegg. Den er et viktig verktøy både for tiltakshavere, planleggere, prosjekterende og utførende.

Standard Norge fastsatte [NS 11005:2011 Universell utforming av opparbeidete uteområder – Krav og anbefalinger](#) i desember 2011. Standarden kan brukes som underlag for virksomhetenes strategier og handlingsplaner for universell utforming og som underlag for avtaler og kontrakter.

NS 11005 tar for seg opparbeidete uteområder i tilknytning til bygninger og anlegg, grønnsstruktur, natur- og friluftsområder, og samferdselsanlegg. Den inneholder krav til planlegging, utførelse og tiltak, elementer og utstyr. Standarden understreker at sammenhengen mellom ulike tiltak skal vektlegges og sees i en helhet. Dette er en forutsetning for å oppnå universell utforming.

Det er et krav i standarden at universell utforming vektlegges i hele tiltakets livsløp, både i planlegging og prosjektering og ved valg av løsninger, produkter og utførelse. Standarden omfatter imidlertid ikke krav til skjøtsel, drift og vedlikehold. Standarden inneholder også anbefalinger som bidrar til økt tilgjengelighet der universell utforming ikke kan oppnås. For å bidra til økt kunnskap om og forståelse for betydningen av universell utforming inneholder standarden noe mer informasjon enn det som er vanlig i en standard.

Strukturen i plan- og bygningsloven (PBL) og teknisk forskrift (TEK10) er lagt til grunn i arbeidet med standarden så langt det har vært hensiktsmessig, men standarden dekker flere områder og temaer enn det PBL og TEK10 gjør.

I tillegg til tiltakshavere, planleggere, prosjekterende og utførende, er målgruppen for standarden forvaltere, fagmiljøer og ulike brukergrupper.

Standard Norge og universell utforming

I standarder spesifiseres krav til produkter, bygninger, omgivelser og tjenester i henhold til næringslivets, myndighetenes og organisasjoners behov og ønsker. Det er derfor viktig at også krav knyttet til universell utforming inngår i standardene. Standard Norge har utarbeidet en handlingsplan for hvordan standarder kan fremme prinsippene om universell utforming. I handlingsplanen har vi identifisert en rekke områder der det er viktig å få etablert standarder.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven (2009) stiller krav til utformingen av varer og tjenester i samfunnet, og Standard Norge er i tett dialog med ansvarlige myndigheter om hvordan standarder for universell utforming kan bidra som viktige verktøy i dette arbeidet.

NATURSKADE PÅ VEL-VEI

Skade på eiendom som ikke kan brannforsikres, kan dekkes gjennom naturskadefondet. Dette gjelder for eksempel privat veg/bro, jordbruks- og skogbruksareal mv. Skade meldes til lensmann/politistasjon/namsfogd. Det er mulig å søke om forskudd. I følge politiet ble det gjennomført 925 naturskadeskjønn etter pinseuaværet i fjor. Den statlige naturskadeerstatningen finansieres ved årlige bevilgninger over statsbudsjettet.

STATENS NATURSKADEFOND -MELDING TIL STATENS NATURSKADEFOND

Hvis du søker dekning fra Statens naturskadefond for skader på eiendom eller gjenstander som ikke kan dekkes ved en alminnelig forsikringsordning, må du melde fra til lensmannen, eller til tingretten der det ikke er lensmann.

Meldingen må sendes innen tre måneder etter skadetidspunktet. Denne fristen tolkes strengt. Hvis du har meldt fra til forsikringsselskapet eller til en statlig eller kommunal etat, kan fondet likevel akseptere meldingen.

TAKSERING –STATENS NATURSKADEFOND

Statens naturskadefond har et annet takseringssystem enn forsikringsselskapene. Takstene holdes ved lensmannsskjønn etter reglene i skjønnsloven. Dette styres av lensmannen i den kommunen hvor skaden har skjedd. I byene oppnevner tingretten en takststyrer. I tillegg til lensmannen/takststyreren blir det oppnevnt to skjønnsmenn. Skjønnsmennene oppnevnes av sorenskriveren og tas fra skjønnsmannsutvalget i distriktet.

Hvis du er misfornøyd med noen av de utplukkede skjønnsmennene, har du visse muligheter for å be om å få oppnevnt andre.

KLAGE PÅ LENSMANNSSKJØNNET

Er du misfornøyd med taksten du har fått etter et lensmannsskjønn, kan du kreve overskjønn innen én måned etter at du fikk vite om resultatet fra lensmannsskjønnet.

OVERSKJØNN

Overskjønn kan også være aktuelt hvis det etter takseringen viser seg skader som ikke er tatt med i skjønnet. Kravet om overskjønn framsettes overfor lensmannen eller tingretten når denne har oppnevnt takststyrer. Lensmannen/takststyreren videresender saken til tingretten.

GEBYR—EGENANDEL

Du må betale et gebyr per dag for overskjønnet. Hvis du skulle få medhold av retten, vil du som regel få dekket dine saksomkostninger.

Ved naturskadehendelser som søkes erstattet av Statens naturskadefond er det en egenandel på kr.10.000. Beløpet trekkes fra skadetaksten før Naturskadefondet fastsetter beregningsgrunnlaget for erstatning etter reglene i naturskadeloven. Skaden erstattes med 85 % av beregningsgrunnlaget.

NB!

Egenandelen fastsettes av departementet både for Norsk Naturskadepool og Statens naturskadefond. Rammes du av en mindre skade og er i tvil om den overstiger egenandelen, bør du likevel melde fra om skaden. Det vil da bli foretatt en taksering av skaden. Viser det seg at omfanget ikke overstiger egenandelen, vil du ikke bli avkrevet kostnader til taksering.

TILBUD OM KURS OG OPPLÆRING

Kurstittel	Pris					
	Kollektive medl	Medlemmer	Ikke med.	Komm. ansatte	Andre	
LEKEPLASSRELATERTE KURS						
L-01	Sikkerhet på lekeplasser i vel og borettslag (3 t)	0	200	400	400	700
L-02	Sikkerhet på lekeplasser i skoler og barnehager (1 dag)	400	600	600	600	1.000
L-11	Drift av lekeplasser i velforeninger og borettslag (3t)	200	400			
L-12	Vedlikehold og avviksbehandling av lekeapparater (1 dag)				600	1.000
L-21-	Instruktør i sikkerhetsarbeid på lekeplasser	<i>Etter avtale med VELforbundet</i>				
L-31	"Lekeplassinspektør" i egen virksomhet (2½ dag + eksamen)	1.200	3.000	3.000	3.000	4.000
L-32	"Lekeplassinspektør" ekstern (3 ½ dag + eksamen)				3.500	5.000
L-61	Bygging av lekeapparater på dugnad (3t)	0	300	500	600	
L-62	Produksjon av lekeapparater	<i>Etter avtale med VELforbundet</i>				
FORENINGSREGNSKAP, ØKONOMI OG DATA						
R-01	Foreningsregnskap/Refusjon MVA (3 t)	200	400	400	600	
R-02	Regelverk for kompensasjon av MVA til frivillige foreninger	200	400			
D-01						
<i>Det tas forbehold om prisendringer.</i>						

Ønsker du å vite mer om **VELforbundets tilbud** gå inn på våre nettsider www.dittvel.no

Verdens beste miljømerker

Svanen, Blomsten og det tyske Blå Engel-merket er kåret til verdens mest troverdige miljømerker blant 207 kandidater. Svanen og Blomsten er svært utbredt i Norge, mens Blå Engel blant annet finnes på en del kopipapir.

Det er firmaet Environmental Resources Management som på vegne av det britiske miljødepartementet har analysert standarder og metoder blant miljømerker fra hele verden for å finne fram til de merkene som best sikrer bærekraftighet i produksjonen.

I tillegg kom det New Zealandske merket "Environmental Choice" godt ut, men dette merket fins ikke på produkter i Norge.

VARER OG TJENESTER FRA VELFORBUNDET

Vare nr.		Kollektive	Medlemmer	Ikke med.	Kommuner
	Arbeidstegninger lekeapparater				Etter avtale med VELforbundet
LA-100	Rundstokk huske	Produktmerke kr 100	200	400	
LB-100	Små barnshuske		200	400	
LC-100	Lekehus		200	400	
LD-100	Klatrevegg		200	400	
LE-100	Lite kombiapparat		300	500	
LF-100	Stort kombiapparat		350	600	
	Kontroll av lekeplasser				
KL-01	Kontroll av lekeplassen (liten)	680	Priser etter avtale		
KL-02	Kontroll av lekeplassen (middels)	980			
KL-03	Kontroll av lekeplassen (stor)	1.380			
	Data				
DP-01	Program foreningsregnskap – grunnpris	280	800		
DP-11	HMS-program	380	800		
	Økonomi (kun medlemmer)				
	Føring av foreningsregnskap (lite)	Ta kontakt for pris			
	Føring av foreningsregnskap (middels)				
	Føring av foreningsregnskap (stort)				

Ønsker du å vite mer om VELforbundets tilbud gå inn på våre nettsider www.dittvel.no

WEB — E-POST — HJEMMESIDER

Produktbeskrivelse	Medlemspris (Inkl. MVA) pr. ÅR	Medlemspris (Inkl. MVA) pr. MND
Registrering av domenenavn/årsavgift NORID. NB! Registrering av NO domene krever organisasjonsnr.!	95	-
DomenePluss (Kun domenenavn og e-post!)		
Inkl. 5 epostkontoer (lagring av epost inkludert) (I dette abb. er det er ikke mulighet for å lagre WEB sider.)	200	-
Standard		
2Gb lagringsplass, ubegrenset antall epostkontoer.	660	55
Premium		
8Gb lagringsplass, ubegrenset antall epostkontoer.	1200	100
Vi kan også tilby god rabatt på ekstra lagringsplass mv.	Be om tilbud!	
Virtuell eller dedikert hjemmesider server.	Be om tilbud!	

BLI MED I NORGES STØRSTE NÆRMILJØORGANISASJON

Hva får du:

Som medlem i VELforbundet får du tilgang til alle våre medlemsfordeler. Alle foreninger har automatisk en ansvarsforsikring som dekker ansvar for inntil 10 millioner kroner. VELforbundet garanterer for eventuelle egenandeler. Ønsker du å vite mer om medlemsfordelene se www.dittvel.no

Hva koster det:

Foreningsmedlemskap

Kontingenten er todelt og består av grunnkontingent på 400 kroner for foreningen pluss 4 kroner pr husstand som er med i foreningen. For en forening med 50 husstander blir kontingenten 400 kroner + (4x50) 200 kroner. Til sammen 600 kroner i året.

Gruppemedlemskap

Gruppemedlemskap gjelder for en velforening som har flere huseierforeninger/sameier som medlemmer. Kontingent for slike foreninger avtales direkte med VELforbundet.

Kollektivt medlemskap

Kollektivt medlemskap omfatter alle foreningene i en kommune. Kontingenten avtales direkte med den enkelte kommune og VELforbundet.

For andre medlemskategorier se www.dittvel.no

Overgangsmedlemskap:

Foreninger som allerede er medlem i en annen organisasjon og har betalt kontingent for 2012 kan få et overgangsmedlemskap. For overgangsmedlemskapet betaler du bare 400 kroner. Dere får gjennom dette medlemskapet tilgang til alle medlemsfordelene og de tilbudene VELforbundet har, med unntak av forsikring. Denne har dere allerede betalt ut året gjennom den kontingenten dere har betalt til organisasjonen dere kommer fra.

Hvordan bli medlem:

Den enkleste måten dere kan bli medlemmer på er å gå inn på dittvel.no. Når du har registrert foreningen på denne siden og krysset av for medlemskap er dere automatisk medlemmer og ansvarsforsikringen trer automatisk i kraft.

Dere kan også sende SMS med "medlem" til 920 89 055 og vi kontakter deg.

Eller du kan ringe oss på 09685

Sender du innmeldingen i posten er adressen:

VELforbundet, Krogsrudvegen 229, 2223 Galterud